

Nieuwsbrief OR Updates 2026-15

Nummer 15, 2026

Redactie: prof. mr. E.C.H.J. Lokin, mr. drs. K.H. Boonzaaijer en mr. E.H. Leemreis.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2026:2168](#) 28-07-2026

Carelease/UBC

Het hof oordeelt op een faillissementsaanvraag dat summierlijk is gebleken dat een geturboliquideerde vennootschap nog baten heeft. De jaarrekeningen zijn vanaf de oprichting niet gedeponneerd, zodat de bestuurder in beginsel aansprakelijk is voor het boedeltekort (art. 2:248 BW). Verder is de aanvrager van het faillissement niet op de hoogte gesteld van de turboliquidatie en heeft de vennootschap hierover onvoldoende transparantie betracht. Tot slot is de vennootschap betrokken bij een omvangrijke fraudezaak, wat ook een aanleiding is voor de aanstelling van een curator. Het hof spreekt het faillissement uit.

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2026:4748](#) 21-07-2026

Stichting Postduivenhouders Centrum-Enschede en Postduivenvereniging Stormvogels 1925

Een stichting verzoekt toestemming om het batig saldo na liquidatie evenredig te verdelen onder de huidige leden van de enige nog aangesloten vereniging, stellende dat de opbrengst is ontstaan door de gezamenlijke inzet van die leden, dat de duivensport nog door hen wordt gedragen en dat de statutaire bestemmingsbepaling sinds een recente statutenwijziging uitkering aan deze leden toestaat. Het hof bekrachtigt de afwijzing van het verzoek door de rechtbank. Uitkering van het batig saldo rechtstreeks aan de leden van de vereniging is in strijd met de statutaire doelstelling van de stichting en met het uitkeringsverbod van artikel 2:285 lid 3 BW. De statutaire bestemmingsbepaling kan dat niet opzijzetten, omdat ook bij vereffening het vermogen moet worden besteed overeenkomstig het stichtingsdoel; omzeiling via statutenwijziging is niet toegestaan. Wel kan uitkering aan de vereniging als zodanig, binnen de wettelijke en statutaire kaders, toelaatbaar zijn.

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2026:4226](#) 30-06-2026

Bestuurdersaansprakelijkheid bij het doorsluizen van aanbatalingen binnen een concern. Met wenk
Appellant stelt de bestuurder en een aantal concernvennootschappen aansprakelijk op grond van onrechtmatige daad (art. 6:162 BW jo. art. 6:166 BW), nadat de projectvennootschap haar terugbetalingsverplichting van € 600.000 niet kon nakomen. De bestuurder boekte de ontvangen aanbatalingen onmiddellijk door naar andere concernvennootschappen en droeg na ontbinding het resterende vermogen van de SPV over aan een zustervennootschap op basis van een fictieve tegenvordering. Het hof vernietigt het vonnis van de rechtbank Midden-Nederland en veroordeelt de bestuurder en vijf concernvennootschappen hoofdelijk tot betaling van € 600.000 aan appellant, vermeerderd met wettelijke rente vanaf de datum van ontbinding. Met wenk.

Rechtbank

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2026:6044](#) 22-07-2026

Witteveen q.q./Bestuurder van TVK Transport
De rechtbank is met de curator van oordeel dat de bestuurder met het verlenen van toestemming voor een schuldovername van haar rekening-courantschuld bij een aandelentransactie voor lief heeft genomen dat de rekening-courantschuld aan de gefailleerde vennootschap eerst inbaar was maar daarna mogelijk oninbaar. De rechtbank verklaart voor recht dat de (voormalig) bestuurder aansprakelijk is (ex art. 2:9 BW) voor de schade die de vennootschap heeft geleden doordat zij als bestuurder die toestemming heeft verleend.

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2026:8702](#) 17-06-2026

Vermeij q.q./Bestuurders van Le Bon Voyage
Vanwege schending van de publicatieplicht staat onbehoorlijke taakvervulling door de bestuurders vast, maar ze bewijzen dat dit niet een belangrijke oorzaak was van het faillissement. De activa zijn verkocht in het kader van uitwinning van een pandrecht, terwijl de curator onvoldoende heeft gesteld voor de conclusie dat de koopprijs te laag was. Van schuldeisersbenadeling is daarom geen sprake.

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2026:136](#) 31-07-2026

Vernietiging faillissement omdat voor turboliquidatie gekozen had moeten worden
Het Gerecht in eerste aanleg van Curaçao vernietigt een faillissement dat is

uitgesproken op eigen aangifte naar aanleiding van een verzet dat de curator heeft ingesteld. Omdat sprake is van een lege boedel, had voor turboliquidatie gekozen moeten worden.

Annotatie

[De Sanderink-beschikking: toegenomen rol van 'niet-klassieke actoren' in het enquêterecht?](#)

D. van der Linden

Annotatie

[Aansprakelijkheid van onbezoldigde bestuurders van een tennisvereniging](#)

C.N. Perrick

RECHTSPRAAK

Stichting Postduivenhouders Centrum-Enschede en Postduivenvereniging Stormvogels 1925

Een stichting verzoekt toestemming om het batig saldo na liquidatie evenredig te verdelen onder de huidige leden van de enige nog aangesloten vereniging, stellende dat de opbrengst is ontstaan door de gezamenlijke inzet van die leden, dat de duivensport nog door hen wordt gedragen en dat de statutaire bestemmingsbepaling sinds een recente statutenwijziging uitkering aan deze leden toestaat. Het hof bekrachtigt de afwijzing van het verzoek door de rechtbank. Uitkering van het batig saldo rechtstreeks aan de leden van de vereniging is in strijd met de statutaire doelstelling van de stichting en met het uitkeringsverbod van artikel 2:285 lid 3 BW. De statutaire bestemmingsbepaling kan dat niet opzijzetten, omdat ook bij vereffening het vermogen moet worden besteed overeenkomstig het stichtingsdoel; omzeiling via statutenwijziging is niet toegestaan. Wel kan uitkering aan de vereniging als zodanig, binnen de wettelijke en statutaire kaders, toelaatbaar zijn.

Stichting Postduivenhouders Centrum-Enschede ('de Stichting') heeft de rechtbank verzocht, en verzoekt na afwijzing het gerechtshof in hoger beroep, toestemming te verlenen om het batig saldo na liquidatie evenredig te verdelen onder de huidige leden van de enige nog aangesloten vereniging, Postduivenvereniging Stormvogels 1925 ('de Vereniging'). De Stichting stelt dat de opbrengst is ontstaan door de gezamenlijke inzet van die leden, dat de duivensport nog door hen wordt gedragen en dat de statutaire bestemmingsbepaling sinds een statutenwijziging een half jaar voorafgaand aan het ontbindingsbesluit, uitkering aan deze leden toestaat. Het doel is ongewijzigd gebleven: het behartigen van de belangen van aangesloten postduivenverenigingen en het bevorderen van de duivensport in de gemeente Enschede.

Evenals de rechtbank wijst ook het hof het verzoek af. Het hof stelt voorop dat de vraag wie recht heeft op het batig saldo na ontbinding in beginsel wordt beantwoord aan de hand van de statuten. Tegelijkertijd moet het vermogen van de stichting, óók bij vereffening, worden besteed ter verwezenlijking van het statutaire doel. Daarom moet worden beoordeeld of de gewenste uitkering aan de leden van de Vereniging past binnen dat doel. Het hof gebruikt dit kader om de statutaire bestemmingsbepaling niet los te zien van het doelvermogen-karakter van de stichting.

Het hof benadrukt dat het uitkeringsverbod beoogt te voorkomen dat de stichting als verkapte vennootschap wordt gebruikt en dat opbrengsten niet aan oprichters, organen of anderen ten goede mogen komen. Een uitkering van het batig saldo na ontbinding is daarom in beginsel niet toelaatbaar, tenzij sprake is van een ideële of sociale strekking. De Stichting heeft volgens het hof onvoldoende onderbouwd dat de beoogde uitkering aan de leden van de Vereniging zo'n ideële of sociale strekking heeft. Het incidentele karakter van de uitkering maakt dat niet anders; juist een dergelijke redenering zou het uitkeringsverbod uithollen.

Het statutaire doel is het behartigen van de belangen van de aangesloten postduivenverenigingen en het bevorderen van de duivensport in Enschede. Omdat de Vereniging nog de enige aangesloten vereniging is, moet het batig saldo zoveel mogelijk worden aangewend in het belang van de Vereniging of de duivensport in Enschede. Een rechtstreekse uitkering aan de individuele leden van de Vereniging past daar volgens het hof niet bij. Het door de Stichting gestelde gebrek aan toekomstperspectief van de duivensport en de interne afspraak om het saldo zoveel mogelijk aan de duivensport te besteden, leiden niet tot een ander oordeel; zij maken de uitkering aan individuele leden niet doelconform.

De Stichting betoogde dat de algemene vereffeningregel voorrang heeft en dat de leden van de Vereniging op grond van de statuten gerechtigd zijn het saldo te ontvangen. Het hof verwierpt dit. Ook al wijst de statutaire regeling de leden als saldogerechtigden aan, dat neemt niet weg dat de bestemming van het batig saldo moet voldoen aan het uitkeringsverbod van stichtingen. Het hof oordeelt expliciet dat de stelling dat artikel 2:23b BW voorgaat op artikel 2:285 BW geen steun vindt in het recht, omdat anders het uitkeringsverbod eenvoudig via statutenwijziging zou kunnen worden omzeild.

De Stichting voerde aan dat het vermogen volledig door de belangeloze inzet van leden is opgebouwd en dat de uitkering daarom gerechtvaardigd is. Het hof erkent die inzet, maar oordeelt dat ook een grote incidentele uitkering onder het uitkeringsverbod kan vallen. Dat de baten voortkomen uit eigen arbeid, financiële inbreng en vrijwillig onderhoud, maakt de uitkering niet per se toelaatbaar. Omdat onvoldoende is onderbouwd dat de uitkering een ideële of sociale strekking heeft, is zij niet alleen in strijd met het statutaire doel maar ook met

het uitkeringsverbod.

Redactie, augustus 2026

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 21-07-2026

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2026:4748

Zaaknummer: 200.365.714

Rechters: M.P.M. Hennekens, K. Mans en R. Verkijk

Advocaten: F. Kolkman

Wetsartikelen: 2:285 lid 1 en 3 BW, 2:286 lid 4 BW en 2:23b BW

RECHTSPRAAK

Vernietiging faillissement omdat voor turboliquidatie gekozen had moeten worden

Het Gerecht in eerste aanleg van Curaçao vernietigt een faillissement dat is uitgesproken op eigen aangifte naar aanleiding van een verzet dat de curator heeft ingesteld. Omdat sprake is van een lege boedel, had voor turboliquidatie gekozen moeten worden.

Een in Curaçao gevestigde bv heeft eigen aangifte gedaan van haar faillissement. De curator heeft verzet ingesteld. Volgens de curator moet het faillissement worden vernietigd, omdat de vennootschap wegens het ontbreken van noemenswaardige baten niet in redelijkheid voor eigen aangifte had kunnen kiezen. Naar de mening van de curator had de vennootschap beëindigd moeten worden door middel van turboliquidatie.

De vennootschap stelt dat er mogelijk wel baten zijn, waaronder een vordering op de verhuurder in verband met een waarborgsom en een vordering op de bestuurder voor een door de vennootschap betaalde auto.

Het gerecht verklaart het verzet gegrond. De baten die door de vennootschap zijn aangevoerd, betreffen een betwiste vordering van Cg 2000 op de verhuurder en een mogelijke vordering op de bestuurder die vanwege diens beperkte inkomen niet verhaalbaar is. Het gerecht oordeelt daarom dat de vennootschap misbruik van bevoegdheid heeft gepleegd door eigen aangifte van het faillissement te doen, nu op voorhand duidelijk was dat de boedel leeg was en de kosten van de curator daarom niet voldaan zouden kunnen worden. Dat het onderzoek van de curator ten tijde van het indienen van het verzetschrift niet was afgerond doet hieraan niet af, omdat de curator haar onderzoek heeft voortgezet en de resultaten – die het ontbreken van baten bevestigen – ter zitting heeft toegelicht.

Het faillissement wordt vernietigd en de faillissementskosten worden ten laste van de vennootschap gebracht, die het gerecht – bij gebreke van een opgave door de curator – begroot op Cg 2500.

H.J. de Kloe, augustus 2026

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 31-07-2026

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2026:136

Zaaknummer: CUR202602444

Rechters: P.E. de Kort

Advocaten: N.B. Louisa

Wetsartikelen: 12 Fb

RECHTSPRAAK

Vermeij q.q./Bestuurders van Le Bon Voyage

Vanwege schending van de publicatieplicht staat onbehoorlijke taakvervulling door de bestuurders vast, maar ze bewijzen dat dit niet een belangrijke oorzaak was van het faillissement. De activa zijn verkocht in het kader van uitwinning van een pandrecht, terwijl de curator onvoldoende heeft gesteld voor de conclusie dat de koopprijs te laag was. Van schuldeisersbenadeling is daarom geen sprake.

Feiten

Le Bon Voyage B.V. ('de Vennootschap') exploiteerde een online boekingsplatform voor luxe en boutique hotels. De Vennootschap werd vanaf haar oprichting in 2017 gefinancierd door [de B.V. 1] ('BV 1'), die aanzienlijke bedragen in rekening-courant uitleende. Ter zekerheid van deze financiering werden pandrechten gevestigd op onder meer intellectuele-eigendomsrechten, software, domeinnamen en later ook overige bedrijfsactiva. De Vennootschap slaagde erin een werkend boekingsplatform te ontwikkelen, maar bleef afhankelijk van externe financiering vanwege aanhoudende liquiditeitstekorten.

In 2022 leek een investeerder ('S') bereid € 500.000 te investeren in de Vennootschap. Na een due diligence-onderzoek handhaafde hij aanvankelijk zijn investeringsvoorstel, ondanks negatieve liquiditeitsprognoses. Op 21 oktober 2022 trok hij zich echter terug omdat hij geen overeenstemming bereikte met B.V. 1 over de investeringsvoorwaarden. Kort daarna stelde B.V. 1 zich op het standpunt dat de Vennootschap structureel tekort zou schieten in haar verplichtingen en kondigde zij de uitwinning van haar pandrechten aan.

Op 30 november 2022 is Hideaways B.V. opgericht. B.V. 1 is enig aandeelhouder en bestuurder van Hideaways B.V. Op 16 december 2022 sloten de Vennootschap, B.V. 1 en de nieuw opgerichte Hideaways B.V. een activaovereenkomst. Daarbij werden onder meer de software, domeinnamen, merkrechten en inventaris van de Vennootschap verkocht voor € 20.000. De Vennootschap en B.V. 1 sluiten deze overeenkomst in het kader van een onderhandse verkoop tot uitwinning van de pandrechten op grond van artikel 3:251 lid 2 BW. De koopprijs werd

rechtstreeks voldaan aan B.V. 1 en afgeboekt op een lening van ruim € 738.000. Enkele weken later, op 10 januari 2023, volgde het faillissement van de Vennootschap. De curator roept vernietiging van de activaovereenkomst in op grond van artikel 42 Fw en stelt de bestuurders aansprakelijk voor het boedeltekort op grond van artikel 2:248 BW.

Faillissementspauliana

De rechtbank beoordeelt eerst het beroep van de curator op de faillissementspauliana. Volgens de curator was de activaovereenkomst een onverplichte rechtshandeling die schuldeisers heeft benadeeld. De curator is daarom van mening dat hij deze rechtshandeling op grond van artikel 42 Fw heeft vernietigd. De rechtbank volgt dit standpunt niet. Zij oordeelt dat sprake was van een rechtsgeldige onderhandse executoriale verkoop in de zin van artikel 3:251 BW. B.V. 1 beschikte over geldige pandrechten en was bevoegd deze uit te winnen. Daarbij acht de rechtbank van belang dat de aanvullende zekerheden gesloten in een tweede pandakte niet paulianeus waren, omdat de Vennootschap op grond van een eerdere leningsovereenkomst reeds verplicht was aanvullende zekerheden te verstrekken.

Voorts oordeelt de rechtbank dat B.V. 1 op 16 december 2022 daadwerkelijk bevoegd was tot executie over te gaan. B.V. 1 had de lening reeds in oktober 2022 opgeëist wegens de dreigende insolventie van de Vennootschap. Nu de Vennootschap geen levensvatbaar saneringsvoorstel had aangedragen en haar faillissement dreigde, verkeerde zij volgens de rechtbank in verzuim. Daardoor kon B.V. 1 haar pandrechten rechtsgeldig uitwinnen en mocht zij instemmen met een onderhandse executoriale verkoop.

Ook het verwijt dat de overeengekomen koopprijs van € 20.000 te laag was, slaagt niet. De curator heeft onvoldoende feiten gesteld waaruit zou volgen dat de activa een hogere waarde vertegenwoordigden. Het feit dat in april 2022 op 6% van de aandelen in de Vennootschap een agiostorting is gedaan van € 100.000 door een investeerder, rechtvaardigt volgens de rechtbank niet de conclusie dat de activa aanzienlijk meer waard waren. Daarom is niet komen vast te staan dat schuldeisers door de verkoop zijn benadeeld.

Bestuurdersaansprakelijkheid

Vervolgens beoordeelt de rechtbank de vorderingen uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid. Vaststaat dat de jaarrekeningen over 2020 en 2021 niet zijn gedeponereerd. Daarmee is ingevolge artikel 2:248 lid 2 BW sprake van onbehoorlijke taakvervulling en geldt het wettelijke vermoeden dat dit een belangrijke oorzaak van het faillissement is geweest.

De bestuurders slagen er echter in dit vermoeden te weerleggen. Naar het oordeel van de

rechtbank hebben zij aannemelijk gemaakt dat het afzien van de investering door S een belangrijke externe oorzaak van het faillissement was. De onderneming beschikte pas vanaf eind 2021 over een volledig operationeel boekingsplatform en realiseerde in 2022 omzetgroei. Deze omzetgroei was de reden dat S de financiering aanvankelijk had toegezegd. Tot oktober 2022 bestond volgens de rechtbank daarom reëel uitzicht op voortzetting van de onderneming met behulp van de nieuwe financiering van S. De curator heeft onvoldoende onderbouwd dat al vanaf de zomer van 2021 duidelijk was dat een faillissement onafwendbaar was of dat de onderneming haar activiteiten had moeten staken.

Ook de subsidiaire grondslagen van artikel 2:9 BW en artikel 6:162 BW leiden niet tot aansprakelijkheid. De rechtbank oordeelt dat de bestuurders geen persoonlijk ernstig verwijt kan worden gemaakt. De verwijten over het aangaan van de geldleningen, pandaktes en de activaovereenkomst falen, omdat deze transacties rechtmatig waren. Ook het voortzetten van de onderneming levert onder de gegeven omstandigheden geen ernstig verwijtbaar handelen op.

De activaoverdracht blijft daarmee in stand, de pandrechten behouden hun werking en de bestuurders zijn niet aansprakelijk voor het faillissementstekort. De rechtbank veroordeelt de curator in de proceskosten.

D.R.C. Smit, augustus 2026

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 17-06-2026

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2026:8702

Zaaknummer: C/15/362816 / HA ZA 25-122

Rechters: B. de Metz

Advocaten: E.N. van Essen, M.M.E. van Veen-Oudenaarden en J.S. van Daal

Wetsartikelen: 2:248 BW en 42 Fw

RECHTSPRAAK

Witteveen q.q./Bestuurder van TVK Transport

De rechtbank is met de curator van oordeel dat de bestuurder met het verlenen van toestemming voor een schuldovername van haar rekening-courantschuld bij een aandelentransactie voor lief heeft genomen dat de rekening-courantschuld aan de gefailleerde vennootschap eerst inbaar was maar daarna mogelijk oninbaar. De rechtbank verklaart voor recht dat de (voormalig) bestuurder aansprakelijk is (ex art. 2:9 BW) voor de schade die de vennootschap heeft geleden doordat zij als bestuurder die toestemming heeft verleend.

De gedaagde ('de bestuurder') in dit geding was middellijk statutair bestuurder en enig aandeelhouder van de gefailleerde vennootschap, TVK Transport B.V. ('TVK'), via haar persoonlijke holdingvennootschap. TVK exploiteerde een koeriersbedrijf. Op enig moment heeft de bestuurder namens de holding een koopovereenkomst gesloten met betrekking tot de aandelen in het kapitaal van de holding. Daarbij is ook de onderneming van TVK verkocht. De koopprijs werd verrekend met de openstaande rekening-courantposities, waaronder een schuld van de bestuurder aan TVK van € 36.491. Na de aandelenoverdracht bleef de bestuurder werkzaamheden verrichten en verzorgde zij de administratie en girale betalingen. In de periode 4 januari tot en met februari 2024 werd in totaal € 120.350,- contant opgenomen van de bankrekening van TVK. Vanaf februari 2024 werden salarissen niet meer betaald. TVK werd op 16 april 2024 failliet verklaard.

De curator beroept zich op schending van de publicatieplicht (art. 2:394 BW) over 2020 en 2021. De bestuurder heeft in voldoende mate weerlegd dat deze onbehoorlijke taakvervulling een belangrijke oorzaak is van het faillissement. Zij heeft aannemelijk gemaakt dat een belangrijke oorzaak van het faillissement de van buitenkomende oorzaak is dat een betrokkene in de periode van 4 januari 2024 tot en met (ongeveer) februari 2024 een bedrag van € 120.350,- contant heeft opgenomen. Omdat de curator niet voor het voetlicht heeft gebracht waarom het niet tijdig publiceren van de jaarrekening over de jaren 2020 en 2021

mede een belangrijke oorzaak van het faillissement is geweest, verwerpt de rechtbank het beroep van de curator op artikel 2:248 BW.

Voor bestuurdersaansprakelijkheid op de voet van artikel 2:9 BW is vereist dat aan de bestuurder een ernstig verwijt kan worden gemaakt. De bestuurder heeft tijdens de mondelinge behandeling verklaard dat zij betrokkene die de gelden opnam niet kende. Uit de verklaringen van de bestuurder leidt de rechtbank af dat zij als bestuurder van TVK lichtvaardig haar toestemming tot overname van de rekening-courantschuld heeft gegeven en geen, althans onvoldoende, rekening heeft gehouden met de belangen van TVK. Zij heeft zich vooral laten leiden door haar eigen belang, nu met die schuldovername haar rekening-courantschuld aan TVK werd weggestreept.

De rechtbank begroot de door TVK geleden schade op een bedrag van € 36.491,11, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf de datum van dit vonnis tot aan de dag van volledige betaling.

E. Ayerdem, augustus 2026

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 22-07-2026

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2026:6044

Zaaknummer: C/05/457309

Rechters: M.M.K.J. Steketee

Advocaten: B.S. Witteveen en A.J. Stokkers

Wetsartikelen: 2:9 BW en 2:248 BW

RECHTSPRAAK

Carelease/UBC

Het hof oordeelt op een faillissementsaanvraag dat summierlijk is gebleken dat een geturboliquideerde vennootschap nog baten heeft. De jaarrekeningen zijn vanaf de oprichting niet gedeponereerd, zodat de bestuurder in beginsel aansprakelijk is voor het boedeltekort (art. 2:248 BW). Verder is de aanvrager van het faillissement niet op de hoogte gesteld van de turboliquidatie en heeft de vennootschap hierover onvoldoende transparantie betracht. Tot slot is de vennootschap betrokken bij een omvangrijke fraudezaak, wat ook een aanleiding is voor de aanstelling van een curator. Het hof spreekt het faillissement uit.

Automotive Center Oudewater - Service B.V., tevens handelend onder de naam Carelease.nl ('Carelease'), heeft het faillissement aangevraagd van de geturboliquideerde vennootschap UBC B.V. De rechtbank heeft het verzoek afgewezen, omdat niet summierlijk is gebleken dat UBC nog baten heeft. Ook is er volgens de rechtbank onvoldoende belang bij een faillissement, omdat op voorhand vaststaat dat de curator zijn werkzaamheden voor eigen rekening moet verrichten en geen uitkering kan doen aan schuldeisers.

Carelease heeft hoger beroep ingesteld. Het hof vernietigt de beschikking van de rechtbank en spreekt alsnog het faillissement uit van UBC. Naar het oordeel van het hof is wel summierlijk gebleken van een bate, omdat UBC vanaf haar oprichting geen jaarrekeningen heeft gedeponereerd. Daarmee staat op grond van artikel 2:248 lid 2 BW vast dat het bestuur zijn taak onbehoorlijk heeft vervuld en wordt vermoed dat deze onbehoorlijke taakvervulling een belangrijke oorzaak is van het faillissement. Behoudens tegenbewijs is de bestuurder daarom aansprakelijk voor het boedeltekort. Een dergelijke vordering kan naar het oordeel van het hof worden aangemerkt als bate van de vennootschap, omdat het begrip 'bate' ruim uitgelegd mag worden.

Daar komt bij dat de gang van zaken rondom de turboliquidatie van UBC vragen doet rijzen

over het handelen van de bestuurder jegens de schuldeisers, omdat in ieder geval Carelease niet is geïnformeerd over de turboliquidatie en UBC geen inzicht heeft geboden in de aard en hoogte van de schulden en eventuele vermogensbestanddelen. Schuldeisers hebben er daarom belang bij dat een curator onderzoek instelt naar de vraag of de vennootschap over baten beschikt(e) en wat hiermee is gebeurd. Tot slot is UBC betrokken bij een omvangrijke strafzaak naar omzetbelastingfraude. Ook dat is een reden om een curator aan te stellen die, al dan niet samen met de opsporingsinstanties, onderzoek doet naar de gang van zaken binnen UBC en de aanwezigheid van vermogen.

Omdat niet in geschil is dat Carelease een opeisbare vordering heeft op UBC, van een steunvordering van de Belastingdienst summierlijk is gebleken en UBC ook overigens in de toestand verkeert dat zij heeft opgehouden te betalen, verklaart het hof UBC failliet.

H.J. de Kloe, augustus 2026

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 28-07-2026

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2026:2168

Zaaknummer: 200.360.461

Rechters: M.L.D. Akkaya, D.L.M.T. Dankers-Hagenaars en N.J. Huurdeman

Advocaten: B.D. Hengstmengel en T.G.M. Houben

Wetsartikelen: 2:19 lid 4 BW en 9 lid 1 Fw

ANNOTATIE

De Sanderink-beschikking: toegenomen rol van ‘niet-klassieke actoren’ in het enquêterecht?

D. van der Linden

Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290 (Centric)

In dit artikel belicht de auteur de tweedefasebeschikking in de enquêteprocedure over Centric. Hij stelt dat uit deze beschikking blijkt dat er sprake is van een toegenomen rol van ‘niet-klassieke actoren’ in het enquêterecht, en concludeert dat de beschikking daarmee past binnen het steeds bredere toepassingsbereik van het enquêterecht.

1 Inleiding

De Ondernemingskamer heeft op 11 december 2025 uitspraak gedaan in de zaken Centric (hierna: Beschikking)[1] en Strukton.[2] In beide zaken komt de Ondernemingskamer tot de conclusie dat sprake is geweest van wanbeleid en dat de heer Gerard Sanderink (hierna: Sanderink), de voormalig bestuurder en grootaandeelhouder van Centric en Strukton, daarvoor primair verantwoordelijk is. Een rode draad in beide uitspraken is het conflict dat tussen Sanderink en zijn ex-partner is ontstaan nadat Sanderink medio 2018 zijn latere echtgenote (hierna: Echtgenote) leerde kennen, en de negatieve gevolgen daarvan voor beide ondernemingen. In deze bijdrage zal ik enkel stilstaan bij de ‘Centric-zaak’.[3] De feiten die aanleiding gaven tot deze procedure lijken zo exceptioneel dat men zich kan afvragen of uit de Beschikking bredere inzichten zijn te destilleren. Ik denk dat dat wel het geval is, dus ook als de zaak wordt ontdaan van de unieke feitenconstellatie. Wat mij betreft is juridisch namelijk interessant dat naast Sanderink ook de Echtgenote (zonder formele relatie met Centric) verantwoordelijk wordt gehouden voor het wanbeleid en daarnaast een werknemer[4] (hierna: Werknemer) in die hoedanigheid[5] verantwoordelijk wordt gehouden voor het wanbeleid. Na een samenvatting van de Beschikking in paragraaf 2, beantwoord ik in paragraaf 3 de vraag of uit de Beschikking valt af te leiden dat er een toegenomen rol is voor ‘niet-klassieke actoren’ in het enquêterecht, en plaats ik de Beschikking binnen de recente ondernemingsrechtelijke jurisprudentie op dit punt. Ik sluit in paragraaf 4 af met de conclusie

dat de Beschikking wat mij betreft past in de tendens dat ‘niet-klassieke actoren’ een grotere rol innemen in het enquêterecht.

2 De beschikking

2.1 Relevante feiten

De aan Centric verbonden onderneming levert vitale (IT-) dienstverlening aan publieke en semipublieke organisaties, waaronder Nederlandse gemeenten, met duizenden werknemers.[6] Het Centric-concern is door Sanderink opgebouwd. De aandelen in Centric werden indirect gehouden door een stichting administratiekantoor waarvan Sanderink de enig bestuurder is.[7] In de periode waarop het onderzoek ziet – 1 januari 2018 tot en met 3 november 2022 – zijn de continuïteit en reputatie van de onderneming ernstig onder druk komen te staan door de wijze waarop de aandeelhouder-bestuurder Sanderink zijn privéconflict met zijn ex-partner heeft betrokken bij de bedrijfsvoering en governance van Centric.

2.1.1 Bron van conflict[8]

Het conflict tussen Sanderink en zijn ex-partner is ontstaan nadat Sanderink medio 2018 de Echtgenote heeft leren kennen. De Echtgenote geniet onder meer door een televisieoptreden in het programma *Nieuwsuur* enige bekendheid als zelfverklaard *cyber security*-specialist, die naar eigen zeggen werkzaam is geweest voor de Amerikaanse veiligheidsdiensten. De Echtgenote voerde bedrijfsmatig de pen namens Sanderink en schaarde zich openlijk aan de zijde van Sanderink in zijn vete met zijn ex-partner. Het conflict tussen Sanderink en zijn ex-partner (die in loondienst was bij Centric Netherlands B.V. en enkele bestuursfuncties vervulde binnen het concern) is ontaard in een groot aantal rechtszaken, die in de media veel aandacht hebben gekregen, onder meer omdat volgens Sanderink uit een onderzoek van de Amerikaanse veiligheidsdiensten zou zijn gebleken dat de ex-partner geld had verduisterd bij een dochtervennootschap van Centric (namelijk DSS/Wagner) en naar Gambia had gesluisd, een verdenking die Sanderink ook met derden deelde. Begin 2019 probeerde de Echtgenote invloed uit te oefenen op contractonderhandelingen tussen Centric en De Nederlandsche Bank (DNB): zij nam zelfstandig contact op met DNB en mailde het voltallige bestuur inhoudelijk commentaar op de conceptovereenkomst, terwijl zij geen formele functie had bij Centric en Centric met DNB geheimhouding was overeengekomen.

2.1.2 Inval FIOD bij Strukton[9]

Op 15 februari 2019 deed de FIOD een inval bij Strukton in verband met een verdenking van

het betalen van steekpenningen bij een project van Strukton in Saoedi-Arabië. Na het ontslag van de CEO van Centric op 21 februari 2019 liet Sanderink weten nauwer betrokken te willen zijn bij de operationele aansturing van Centric. Sanderink heeft nadien in feite gefungeerd als interim-CEO van Centric. In de periode daarna hebben de beschuldigingen en verdachtmakingen van Sanderink jegens de ex-partner geresulteerd in vele juridische procedures. Begin 2019 heeft de ex-partner Sanderink in kort geding gedagvaard en – kort gezegd – gevorderd dat hij haar niet langer zou beschuldigen van fraude bij DSS/Wagner en dat hij de daarover door hem gedane publieke uitlatingen zou rectificeren. Op 5 april 2019 heeft Sanderink in een gepubliceerd interview een verband gelegd tussen beweerde mededelingen van zijn ex-partner aan de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) en de inval van de FIOD bij Strukton. Dit was voor zijn ex-partner aanleiding om in het (voortgezette) kort geding ook te vorderen dat Sanderink dergelijke uitlatingen niet meer mocht doen. De voorzieningenrechter heeft Sanderink vervolgens onder meer verboden dergelijke uitlatingen over de FIOD-inval te doen, op straffe van verbeurte van een dwangsom. In juli 2019 vernam de ex-partner van journalisten dat zij beschikten over e-mails met persoonlijke informatie over haar. Het betrof onder meer e-mails van Sanderink aan derden waarin hij beweerde dat de ex-partner zich bezighield met activiteiten in de porno-industrie en terabytes aan porno op de server van DSS had geplaatst, waarna wederom een kort geding volgde. Ook in dit kort geding volgde een verbod om de betreffende beschuldigingen publiekelijk te uiten, op straffe van verbeurte van een dwangsom.

2.1.3 Verdere escalatie van het conflict

Ondanks het verbodsvonnis en het nieuw aangespannen kort geding is Sanderink doorgegaan met het verspreiden van oude en nieuwe aantijgingen over de ex-partner aan onder meer het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, DNB en de Bank Nederlandse Gemeenten,¹⁰ en later ook de FIOD.^[11] Aldus verbeurde Sanderink € 200.000 aan dwangsommen.^[12] Het conflict tussen Sanderink en zijn ex-partner onttaardde dusdanig dat op 7 januari 2020 in de Tweede Kamer vragen zijn gesteld over het vertrek van diverse bestuurders bij Centric, de als gevolg daarvan ontstane onrust bij Centric, de rol van de Echtgenote en zorgen om de continuïteit van de onderneming.^[13] Sindsdien is het conflict alleen nog maar verder geëscaleerd met aanvullende aantijgingen van Sanderink, het verspreiden door Sanderink van een onderzoeksrapport (dat later niet onafhankelijk werd bevonden) over de ex-partner en daaropvolgende kort gedingen die (wederom) uitmondden in verbodsvonnissen.¹⁴ In december 2020 zegde EY haar dienstverlening aan Centric op omdat Sanderink de juistheid en de volledigheid van de door EY gecontroleerde jaarrekening 2018 van Centric publiekelijk ter discussie had gesteld.^[15] Het bovenstaande heeft er uiteindelijk toe geleid dat, in overleg met twee niet-uitvoerende bestuurders en met

instemming van Sanderink, Sanderink op 4 januari 2021 is teruggetreden als niet-uitvoerende bestuurder van Centric en als voorzitter van de raad van bestuur.[16] In oktober 2021 heeft Rabobank de bancaire relatie met Centric opgezegd omdat zij de risico's rondom Sanderink te groot vond. Begin maart 2022 werd bekend dat DNB de relatie met Centric zou gaan beëindigen.

2.1.4 Bodemzaak en enquêteprocedure

Op 15 december 2021 heeft de ex-partner een dagvaarding in een bodemprocedure laten betekenen aan onder meer de Echtgenote, Strukton en Centric. Op 25 maart 2022 is namens Centric en DSS ten laste van de ex-partner onder Sanderink conservatoir derdenbeslag gelegd op € 1.960.000, die Sanderink ter zake van verbeurde dwangsommen aan zijn ex-partner diende te betalen. In een door de ex-partner gestart opheffingskortgeding heeft de voorzieningenrechter geoordeeld dat bij de beslaglegging sprake is geweest van misbruik van (proces)recht aan de zijde van Centric.[17] In de periode van juli tot en met september 2022 heeft de advocaat-generaal in het kader van een verkennend onderzoek gesprekken gevoerd met onder meer (oud-)leden van de raad van bestuur van Centric, de ondernemingsraad en Sanderink.[18] Op 17 oktober 2022 heeft de advocaat van Centric de advocaat-generaal laten weten dat Sanderink, als bestuurder van de stichting administratiekantoor, voornemens was om zichzelf tot lid van de raad van bestuur van Centric te (laten) benoemen. Daarop heeft de advocaat-generaal Sanderink op 18 oktober 2022 meegedeeld dat zij een enquêteprocedure bij de Ondernemingskamer zou starten indien Sanderink zou terugkeren in de raad van bestuur van Centric.[19] Na de benoeming van Sanderink tot bestuurder van Centric en zijn weigering om terug te treden als bestuurder, heeft de advocaat-generaal een verzoek gedaan tot het gelasten van een enquête bij Centric. De Ondernemingskamer heeft op de zitting van 3 november 2022 mondeling uitspraak gedaan in deze zaak. In haar mondelinge uitspraak en in haar beschikking van 10 november 2022 heeft de Ondernemingskamer voorshands geoordeeld dat er gegronde redenen bestaan voor twijfel aan een juist beleid en een juiste gang van zaken van Centric en bij wijze van onmiddellijke voorziening onder meer (1) Sanderink geschorst als bestuurder van Centric, (2) een uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurder benoemd, en (3) de aandelen van Sanderink (op één aandeel na) ten titel van beheer overgedragen aan een beheerder.

2.2 Het onderzoeksverslag en de gronden van de beslissing[20]

De Ondernemingskamer vat onder de titel 'kern van het probleem' de zaak kernachtig als volgt samen: 'Sanderink beschouwt Centric en haar onderneming als zijn persoonlijke eigendom waarover hij naar eigen inzicht kan beschikken. Daarmee verwacht hij de positie van de

aandeelhouder met die van eigenaar. Sanderink is niet de eigenaar van Centric, ook niet via [zijn privéholding]. Eigenaar van de door Centric gedreven onderneming is Centric zelf: de groep van rechtspersonen die gezamenlijk de onderneming drijven. Sanderink is geen eigenaar van de onderneming maar (indirect) rechthebbende op de aandelen in Centric Holding. Dat betekent dat aan hem niet de rechten van een eigenaar toekomen maar (indirect) de rechten die aan de aandelen in Centric Holding zijn verbonden: financiële rechten en zeggenschapsrechten, uit te oefenen binnen de grenzen van de redelijkheid en billijkheid als bedoeld in artikel 2:8 BW.’ Vervolgens onderscheidt de Ondernemingskamer ter zake van het disfunctionele bestuur van Centric de volgende aspecten. Sanderink was tot 4 januari 2021 en tussen 19 oktober en 3 november 2022 niet-uitvoerende bestuurder van Centric, maar op verschillende momenten heeft Sanderink zich evenwel gedragen als uitvoerende bestuurder. Ter zake van belangrijke besluiten over de bestuurssamenstelling miskende Sanderink op ernstige wijze wettelijke en statutaire normen die noodzakelijk zijn voor goede besluitvorming. De ondernemingsraad is verschillende malen niet in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over onder meer de benoeming en het ontslag van diverse bestuurders. In vijf jaar tijd zijn zes uitvoerende bestuurders van Centric voortijdig vertrokken of ontslagen, als gevolg waarvan het bestuur lange tijd niet naar behoren was samengesteld. Ook is het bestuur onvoldoende in staat geweest om tegenwicht te bieden, toen Centric door Sanderink werd betrokken bij een privéconflict tussen hem en zijn ex-partner. Daarnaast waren het optreden en het gedrag van Sanderink ook in andere opzichten in toenemende mate zorgwekkend, zoals het feit dat Sanderink zich opeens op het standpunt stelde dat de jaarrekening over 2018 een verkeerd beeld gaf. Voor wat betreft de betrokkenheid van de Echtgenote geldt onder meer dat zij toegang had tot de zakelijke en privé-e-mailadressen van Sanderink en dat zij met grote regelmaat e-mails vanaf deze adressen op naam van Sanderink verzond met daarin ongefundeerde mededelingen of complottheorieën. Ondanks het feit dat verschillende bestuurders op gezette tijden hebben getracht Sanderink – en daarmee Centric – bij te sturen, is het bestuur van Centric als collectief daartoe niet in staat geweest. De Ondernemingskamer concludeert dat uit het onderzoeksverslag blijkt dat sprake is geweest van wanbeleid bij Centric in de periode van 1 januari 2018 tot 3 november 2022.

2.3 Verantwoordelijkheid voor wanbeleid^[21]

De Ondernemingskamer houdt eerst en vooral Sanderink – en via hem: zijn privéholding – verantwoordelijk voor het wanbeleid. De Ondernemingskamer houdt naast Sanderink ook de Echtgenote voor het wanbeleid verantwoordelijk. De Echtgenote droeg weliswaar geen formele verantwoordelijkheid voor het beleid van Centric, maar dat laat volgens de Ondernemingskamer onverlet dat zij, als penvoerder van Sanderink, zowel intern als extern welbewust in het bestuur van Centric en namens de vennootschap is opgetreden, zodat zij

gezamenlijk met Sanderink verantwoordelijk kan worden gehouden voor het wanbeleid bij Centric. Daarnaast houdt de Ondernemingskamer de Werknemer en een niet-uitvoerende bestuurder, en – in mindere mate – een andere niet-uitvoerende bestuurder, verantwoordelijk voor het wanbeleid. Hun handelen en nalaten hebben het uiteindelijk mogelijk gemaakt dat door het gedrag van Sanderink het vertrouwen in en de reputatie van Centric ernstig zijn geschaad en het bestendig succes van Centric en haar onderneming serieus in het gedrang is gebracht. De Ondernemingskamer rekent het de Werknemer onder meer aan dat hij Sanderink herhaaldelijk heeft aangemoedigd en bevestigd in zijn handelwijze, waardoor Centric uiteindelijk ontspoorde.[22] De Werknemer is gedurende een gedeelte van de onderzoeksperiode (namelijk van 8 maart 2020[23] tot 9 augustus 2021[24]) interim-CEO (en tevens statutair bestuurder) van Centric geweest, maar zijn verantwoordelijkheid voor het gebleken wanbeleid wordt door de Ondernemingskamer niet gerelateerd aan zijn (tijdelijke) bestuurdershoedanigheid. Alle gedragingen die de Werknemer worden verweten – in de kern alle ‘aanvuringen’, opruiende uitlatingen en ‘steunbetuigingen’ jegens Sanderink – waren puur feitelijk, stonden in die zin los van enige (feitelijke) beleidsbepaling en vonden bovendien voor het merendeel plaats in de periode dat de Werknemer (enkel) werknemer was.[25]

3 Een toenemende rol voor ‘niet-klassieke actoren’ in het enquêterecht?

3.1 Aanleiding voor deze vraag

Het zal niet veel wenkbrauwen doen fronsen dat Sanderink (en zijn privéholding) verantwoordelijk wordt gehouden voor het volgens de Ondernemingskamer gebleken wanbeleid. Evenmin is het nieuw dat andere personen met een duidelijke formele rol binnen de vennootschap (zoals bestuurders) of personen die feitelijk handelen op een wijze die daarmee is gelijk te stellen (zoals een ‘feitelijk bestuurder’[26]), verantwoordelijk worden gehouden voor datzelfde wanbeleid. Wat in dit opzicht wél interessant is aan de Beschikking, is dat voor het wanbeleid naast Sanderink zelf en andere (niet-uitvoerende) bestuurders ook (1) de Echtgenote en (2) de Werknemer verantwoordelijk worden gehouden. Hierna sta ik verder stil bij de vraag hoe dit oordeel zich verhoudt tot het wettelijke en in de jurisprudentie ontwikkelde stelsel van het enquêterecht.

3.2 Verantwoordelijkheid voor wanbeleid: ‘klassieke’ vennootschapsrechtelijke actoren

Een van de doeleinden van het enquêterecht is het bewerkstelligen van opening van zaken en het vaststellen bij wie de verantwoordelijkheid berust voor mogelijk blijkend wanbeleid.[27] ‘Veelvoorkomende categorieën’ personen die door de Ondernemingskamer als verantwoordelijken voor het gebleken wanbeleid zijn aangemerkt, betreffen bestuurders,

commissarissen en feitelijk beleidsbepalers. Verder kunnen ook aandeelhouders puur in hun hoedanigheid als (bestuurder van de) aandeelhouder (dus ook los van de situatie dat de aandeelhouder kan worden aangemerkt als een feitelijk beleidsbepaler) verantwoordelijk worden gehouden voor gebleken wanbeleid.[28] De gemene deler van de categorieën (rechts)personen die door de Ondernemingskamer verantwoordelijk zijn gehouden voor gebleken wanbeleid is dat zij allen een bepaalde vennootschapsrechtelijke band hebben met de vennootschap in kwestie, of die zich *feitelijk* hebben toegeëigend (in het geval van een feitelijk beleidsbepaler).

3.3 Centric: Echtgenote en Werknemer (ook) verantwoordelijk gehouden voor wanbeleid

Zoals toegelicht, komt de Ondernemingskamer in de Beschikking onder meer tot het oordeel dat de Echtgenote weliswaar geen formele verantwoordelijkheid droeg voor het beleid van Centric, maar dat dat onverlet laat dat zij, als penvoerder van Sanderink, zowel intern als extern welbewust in het bestuur van Centric en namens de vennootschap is opgetreden, zodat zij gezamenlijk met Sanderink verantwoordelijk kan worden gehouden voor het wanbeleid bij Centric. Daarnaast houdt de Ondernemingskamer ook de Werknemer verantwoordelijk voor het wanbeleid.

3.3.1 Echtgenote

Voor wat betreft de Echtgenote verbindt de Ondernemingskamer niet met zoveel woorden een predicaat aan de hoedanigheid waarin de Echtgenote verantwoordelijk wordt gehouden voor het wanbeleid. De door de Ondernemingskamer gebezigde kwalificaties, met name het ‘intern en extern welbewust namens de vennootschap optreden’, duiden erop dat de Echtgenote aan de in de jurisprudentie gestelde voorwaarden voldoet om als feitelijk beleidsbepaler te kunnen worden aangemerkt. Dat feitelijke beleidsbepalers verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor gebleken wanbeleid is geen noviteit. In 1995 oordeelde de Ondernemingskamer in *Heron* voor het eerst uitdrukkelijk dat een feitelijk bestuurder verantwoordelijk was voor wanbeleid.[29] Dat de Ondernemingskamer in dit verband de precieze vennootschappelijke hoedanigheid van de Echtgenote niet benoemt, is wat mij betreft overigens niet bezwaarlijk. Een van de doelen van het enquêterecht is immers het vaststellen van de verantwoordelijken voor het gebleken wanbeleid (zie par. 3.2), en om dat doel te bereiken is mijns inziens niet nodig dat de precieze juridische hoedanigheid van de desbetreffende verantwoordelijke persoon wordt vastgesteld. Het is wat mij betreft ook passender dat een rechter die over mogelijke civiele aansprakelijkheid van de verantwoordelijke persoon oordeelt, de precieze hoedanigheid van deze persoon in dat kader duidt.

3.3.2 *Werknemer*

Een interessanter aspect van het wanbeleidsoordeel van de Ondernemingskamer is dan ook in mijn ogen dat zij de Werknemer daarvoor ook verantwoordelijk houdt, en dat dit oordeel leunt op puur feitelijke (opruiende) gedragingen, waarvan het merendeel bovendien plaatshad toen de Werknemer (enkel) werknemer was (zie daarover nader par. 2.3).[30] Dat oordeel leunt dus niet op ‘typische bestuurshandelingen’. Daar zal ik in het vervolg van deze bijdrage dan ook met name aandacht aan besteden. Gelet op de vaststaande feiten met betrekking tot de gedragingen van de Werknemer (zie par. 2.3) verrast dat oordeel gevoelsmatig wellicht niet. Voor zover mij bekend is dit echter de eerste keer dat de Ondernemingskamer een persoon verantwoordelijk houdt voor gebleken wanbeleid (mede) op basis van gedragingen in de hoedanigheid van werknemer.

3.3.3 *Terzijde: geen verzoek strekkende tot verhaal van onderzoekskosten*

In de procedure die heeft geleid tot de Beschikking is geen verzoek gedaan door de vennootschap – in beginsel de enige partij die dat volgens de wet kan doen[31] – aan de Ondernemingskamer te beslissen dat de vennootschap de onderzoekskosten kan verhalen op onder meer de Echtgenote en de Werknemer (en overigens is een dergelijk verzoek ook niet met betrekking tot Sanderink of zijn privéholding gedaan) op de voet van art. 2:354 BW. Een dergelijk verzoek op grond van art. 2:354 BW dient te worden onderscheiden van het oordeel van de Ondernemingskamer over wanbeleid en de personen die daarvoor verantwoordelijk zijn. Uit de Beschikking blijkt niet waarom de vennootschap geen daartoe strekkend verzoek heeft gedaan, noch of de vennootschap voornemens is anderszins schade te verhalen die zij heeft geleden als gevolg van het gebleken wanbeleid. De vennootschap had de Ondernemingskamer wel verzocht bepaalde besluiten van de algemene vergadering tot het verlenen van decharge aan de leden van de raad van bestuur te vernietigen – in beginsel een noodzakelijke stap om een bestuur intern aansprakelijk te kunnen houden –, [32] maar dat verzoek is door de Ondernemingskamer afgewezen vanwege het ontbreken van voldoende belang.[33]

3.4 *Inpassing van dit oordeel in het huidige enquêterecht*

Voordat ik het wanbeleidsoordeel in de Beschikking inpas in het huidige enquêterecht, zet ik eerst een stapje terug. Eerst beoordeel ik namelijk welk handelen van welke personen aanleiding kan zijn voor het bestaan van gegronde redenen om aan een juist beleid of een juiste gang van zaken te twijfelen, zoals bedoeld in art. 2:350 lid 1 BW, en welk handelen van welke personen vervolgens onderwerp kan zijn van een eventueel daaropvolgend onderzoek,

zoals bedoeld in art. 2:345 lid 1 BW. Het 'beleid' van de rechtspersoon ziet volgens de parlementaire geschiedenis primair op het gedrag van de leiding van de rechtspersoon, dat wil zeggen het bestuur en de raad van commissarissen.[34] Uit beschikkingen van de Hoge Raad inzake *Sluis* en *Ogem* valt af te leiden dat het begrip 'beleid' ook omvat het gedrag van andere organen van de rechtspersoon, zoals de algemene vergadering.[35] De consensus in de literatuur is dat ieder orgaan en iedere persoon die deel uitmaakt van een orgaan bij het beleid van de rechtspersoon betrokken kunnen zijn.[36] De woorden 'gang van zaken' zijn (naast het begrip 'beleid') al sinds de invoering van art. 2:345 BW onderdeel van die bepaling, maar pas bij de Wet aanpassing enquêterecht in 2013 zijn die woorden toegevoegd aan art. 2:350 lid 1 BW.[37] Bij deze uitbreiding van art. 2:350 lid 1 BW lijkt de wetgever vooral te hebben gedacht aan gedragingen van een individuele aandeelhouder buiten het verband van de algemene vergadering.³⁸ In de literatuur wordt echter de positie ingenomen dat de bewoordingen 'gang van zaken' ruimer zijn dan enkel het handelen van een individuele aandeelhouder. Zo concludeert Oosterhoff op basis van een analyse van de rechtspraak en literatuur op dit punt, mede aan de hand van het aangepaste art. 2:350 lid 1 BW, dat 'de rode draad in de jurisprudentie en de literatuur over het in het onderzoek betrekken van handelen van anderen dan organen van de vennootschap en de personen die daarvan deel uitmaken is dat het onderzoek betrekking kan hebben op handelen van derden waarmee die derden het beleid en de gang van zaken in de vennootschap (in aanmerkelijke mate) (mede) beïnvloeden'.^[39] Hij noemt als dergelijke 'derden' een toekomstig aandeelhouder, een contractuele wederpartij en een externe toezichthouder.^[40]

3.4.1 Benadering Hoge Raad in *Funda-beschikking* (2023)

De Hoge Raad lijkt de hierboven beschreven ruime(re) benadering te omarmen in de *Funda-beschikking* uit 2023.^[41] In zijn conclusie voor de *Funda-beschikking* concludeert A-G Assink dat de parlementaire geschiedenis en de wettelijke regeling blijf geven van een 'open benadering', waarin de mogelijkheid bestaat, met inachtneming van de feiten en omstandigheden in het concrete geval, het doen en laten van een (rechts) persoon als middellijk (meerderheids)aandeelhouder van een vennootschap te laten vallen onder het bereik van het beleid en de gang van zaken van die vennootschap in enquêterechtelijke zin.^[42] Het aanhouden van zo'n meer open benadering ligt volgens A-G Assink verder in lijn met – een effectieve werking van – de inhoud, het doel en de strekking van de regeling van het enquêterecht, waarop de Hoge Raad bij herhaling wijst in zijn enquêterechtspraak.^[43] Bovendien past die meer open benadering volgens A-G Assink bij de deformaliseringstendens die in de rechtspraak van de Hoge Raad ten aanzien van het enquêterecht te ontwaren valt.^[44] De Hoge Raad volgt de conclusie van A-G Assink. De Hoge Raad overweegt in de *Funda-beschikking* – na een uiteenzetting over onder meer de doelen van het enquêterecht en

het belang van de economische werkelijkheid in dat kader^[45] – als volgt:^[46] ‘Met het voorgaande strookt dat ook het handelen van een organisatorisch met de rechtspersoon verbonden andere rechtspersoon, bijvoorbeeld een middellijk aandeelhouder, onder omstandigheden kan vallen onder het bereik van het beleid en de gang van zaken van die eerstbedoelde rechtspersoon, en aldus van hetgeen in het kader van art. 2:350 lid 1 BW onderwerp kan zijn van een enquêteprocedure ten aanzien van die eerstbedoelde rechtspersoon. Daaruit volgt dat dit handelen eveneens onderwerp kan zijn van een eventueel daarop volgend onderzoek naar het beleid en de gang van zaken van die eerstbedoelde rechtspersoon.’

3.4.2 Terug naar de Beschikking

Een van de voorbeelden die A-G Assink geeft in het kader van de door hem geconstateerde deformaliseringstendens, brengt mij terug bij de Beschikking. A-G Assink merkt namelijk op dat ‘de bewoordingen van artikel 2:354 BW, specifiek de verwijzing daarin naar “een ander [dan een bestuurder of een commissaris, A-G] die in dienst van de rechtspersoon is”, zelf al wijzen op een kring van personen die ruimer is dan enkel leden van organen van de rechtspersoon’.^[47] Dezelfde bewoordingen brengen mij ten aanzien van het wanbeleidsoordeel in de Beschikking tot de conclusie dat ik niet inzie waarom werknemers wel op de voet van art. 2:354 BW aansprakelijk zouden kunnen worden gehouden voor de onderzoekskosten in het geval van *onjuist beleid of een onbevredigende gang van zaken* van de rechtspersoon, maar niet verantwoordelijk zouden kunnen worden gehouden voor (de iets zwaardere kwalificatie van) gebleken wanbeleid. Die stap is in vennootschapsrechtelijk opzicht een betrekkelijk kleine stap,⁴⁸ terwijl met het zetten van die stap wel een van de doelen van het enquêterecht kan worden verwezenlijkt, namelijk de vaststelling bij wie de verantwoordelijkheid berust voor gebleken wanbeleid.^[49] In de literatuur, jurisprudentie en wetsgeschiedenis zie ik ook overigens geen aanwijzingen dat enkel de organen van een rechtspersoon, of degenen die daarvan deel uitmaken, kunnen bijdragen aan het predicaat wanbeleid en daarvoor verantwoordelijk kunnen worden gehouden. Hoewel die vraag in deze zaak niet expliciet aan de orde werd gesteld, denk ik in meer algemene zin dat het enquêterecht zich er in beginsel niet tegen zou verzetten dat ook een werknemer onder omstandigheden kan vallen onder het bereik van het beleid en de gang van zaken van die rechtspersoon, en aldus aanleiding kan zijn van een enquêteprocedure, en dat dit handelen eveneens onderwerp kan zijn van een eventueel daaropvolgend onderzoek. Of dit juridisch gezien in voorkomende gevallen wenselijk is, zal afhankelijk zijn van de omstandigheden van het geval en de door de Hoge Raad in de *Funda*-beschikking genoemde gezichtspunten.^[50] In de praktijk zal het handelen van een (middellijk) aandeelhouder vermoedelijk vaker aanleiding geven tot een enquêteprocedure en onderwerp zijn van een eventueel

daaropvolgend onderzoek, nu zijn gedrag en (indirecte) uitoefening van vennootschapsrechtelijke rechten sneller het beleid en de gang van zaken van de vennootschap raken. Echter, ook het 'feitelijke' gedrag van een werknemer kan het 'reilen en zeilen' van de vennootschap raken,[51] en daarmee kan de werknemer een relevante 'niet-vennootschappelijke' actor zijn in het kader van zowel art. 2:345 lid 1 als art. 2:350 lid 1 BW.

3.4.3 Extra processuele waarborgen, met name voor werknemers?

Het bovenstaande roept in algemene zin de vraag op of de toegenomen rol van 'niet-klassieke actoren' in het enquêterecht gepaard zou moeten gaan met aanvullende processuele waarborgen voor deze actoren, ook in het licht van het rechtszekerheidsbeginsel. Die vraag speelt wat mij betreft met name ten aanzien van de werknemer, in het bijzonder in het kader van het enquêteonderzoek, waarvan de bevindingen in een later stadium aan de werknemer kunnen worden tegengeworpen. Daarbij geldt bovendien dat de werknemer in arbeidsrechtelijke zin in een hiërarchische verhouding staat ten opzichte van de werkgever. Het gaat echter het bestek van deze bijdrage te buiten om de mogelijke arbeidsrechtelijke implicaties (bijvoorbeeld in een toekomstige civiele aansprakelijkheidsprocedure) van een toegenomen rol van de werknemer in het enquêterecht te duiden. Datzelfde geldt voor de (borging van de) procesrechtelijke positie van de werknemer, en 'niet-klassieke actoren' in meer algemene zin, in de enquêteprocedure.

4 Conclusie

De Beschikking geeft er wederom blijk van dat de Ondernemingskamer een breed toepassingsbereik toekent aan het enquêterecht indien de feiten en omstandigheden daartoe aanleiding geven. Het is in dat verband interessant dat ook de Echtgenote en de Werknemer verantwoordelijk worden gehouden voor het gebleken wanbeleid. Wat betreft de verantwoordelijkheid van de Echtgenote voor het wanbeleid geldt dat dit in elk geval niet nieuw is, voor zover dat oordeel erop is gebaseerd dat zij zich heeft gedragen als feitelijk bestuurder. Voor zover het oordeel ten aanzien van de Werknemer wordt gestoeld op zijn gedragingen als werknemer, is dat wél nieuw. Het is speculeren of de Werknemer ook verantwoordelijk zou zijn gehouden voor het wanbeleid als hij de gehele onderzoeksperiode werknemer zou zijn (gebleven). Gelet op de open benadering van de Hoge Raad ten aanzien van het enquêterecht en de doeleinden van het enquêterecht, acht ik dat bepaald niet uitgesloten, en acht ik het evenmin uitgesloten dat andere niet-klassieke actoren (zoals leveranciers, afnemers, banken etc.) een prominentere rol kunnen (gaan) innemen binnen het enquêterecht.

Noten

* Mr. D. van der Linden is advocaat bij Houthoff Coöperatief U.A. te Amsterdam.

[1] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290 (*Centric*).

[2] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3301 (*Strukton*).

[3] De geënuquêteerde in deze procedure betrof Eukairos Holding B.V. (voorheen Centric Holding B.V.). Ik zal deze entiteit hierna aanduiden als Centric.

[4] De partij onder sub 9 in de Beschikking.

[5] Daarbij zij opgemerkt dat de Werknemer ook een gedeelte van de onderzoeksperiode interim-CEO en bestuurder is geweest, maar het wanbeleid waarvoor de Werknemer verantwoordelijk wordt gehouden, lijkt merendeels betrekking te hebben op zijn rol als werknemer. Zie nader hierover par. 2.3.

[6] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.2.

[7] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.4.

[8] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.10.

[9] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.17-2.36.

[10] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.32.

[11] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.39.

[12] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.34.

[13] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.54.

[14] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.74.

[15] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.75.

[16] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.77.

[17] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.106.

[18] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.112.

[19] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.116.

[20] Deze twee onderdelen van de *Centric*-beschikking zullen in deze paragraaf gezamenlijk

worden behandeld. Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 4.16-4.28.

[21] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 4.31.

[22] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 4.27.

[23] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.61.

[24] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 2.81.

[25] De Ondernemingskamer verwijst in Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 4.31 naar r.o. 4.27, waarin ten aanzien van de Werknemer wordt overwogen dat hij meermalen op volstrekt ongepaste wijze Sanderink aanvuurde. In dat kader wordt verwezen naar zeven ‘aanvuringen’, zoals opgenomen in de feiten in r.o. 2.45, 2.57, 2.58, 2.60, 2.64, 2.66 en 2.67. Tijdens de eerste vier ‘aanvuringen’ was de Werknemer (enkel) werknemer en dus geen bestuurder van Centric.

[26] De term ‘feitelijk bestuurder’ is ontleend aan het spraakgebruik rond lid 7 van art. 2:138 en 2:248 BW (aansprakelijkheid in geval van faillissement van de nv of bv). De wet spreekt daar van degene die het beleid van de vennootschap heeft bepaald of mede heeft bepaald ‘als ware hij bestuurder’.

[27] HR 10 januari 1990, ECLI:NL:HR:1990:AC1234, *NJ* 1990/466, m.nt. Maeijer; *JOR* 2021/288, m.nt. Olden (*Ogem*), r.o. 4.1.

[28] Zie onder meer Hof Amsterdam (OK) 19 juli 2012, ECLI:NL:GHAMS:2012:BY5611, *RO* 2013/14; *JOR* 2013/7, m.nt. Josephus Jitta (*Cancun*), r.o. 3.66.

[29] Hof Amsterdam (OK) 13 april 1995, *TVVS* 1995/167, m.nt. Ijsselmuiden (*Heron*).

[30] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 4.31.

[31] Naast de vennootschap zou dit verzoek ook kunnen worden gedaan door de curator of degene die het onderzoek direct heeft gefinancierd, zie P.H.M. Broere, *De kosten van de enquêteprocedure* (VDHI nr. 177), Deventer: Wolters Kluwer 2022, p. 434-436.

[32] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 1.7 onder e.

[33] Hof Amsterdam (OK) 11 december 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:3290, r.o. 4.33. Dat motiveert de Ondernemingskamer in die rechtsoverweging door te overwegen dat de onderneming van Centric inmiddels is verkocht, terwijl een eventuele vordering van Centric

op de bestuurders uiteindelijk ten goede zou komen aan de privéholding van Sanderink en daarmee aan Sanderink zelf, die primair verantwoordelijk is voor het gebleken wanbeleid.

[34] Uit de parlementaire stukken van de voorloper van art. 2:345 en 2:350 BW, te weten art. 53 WvK 1971, valt op te maken dat 'beleid' ziet op het handelen van de leiding van de rechtspersoon. Zie *Kamerstukken II* 1968/69, 9595-9596, nr. 6, p. 16.

[35] HR 9 juli 1990, ECLI:NL:HR:1990:AC0960, *NJ* 1991/51, m.nt. Maeijer (*Sluis*), r.o. 3.3; HR 10 januari 1990, ECLI:NL:HR:1990:AC1234, *NJ* 1990/466, m.nt. Maeijer (*Ogem*), r.o. 7.4.

[36] C.D.J. Bulten, M.P. Nieuwe Weme, G.P. Oosterhoff & P.H.M. Broere (red.), *Handboek enquêterecht* (VDHI nr. 175), Deventer: Wolters Kluwer 2022/18.2.2.

[37] Wet van 18 juni 2012 tot wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de aanpassing van het recht van enquête (*Stb.* 2012, 274).

[38] Zie *Kamerstukken II* 2011/12, 32887, nr. 6, p. 25: 'Wanneer de Ondernemingskamer het gedrag van individuele aandeelhouders moet beoordelen, kan zij niet uit de voeten met de norm "gegronde redenen om aan een juist beleid te twijfelen" in artikel 2:350 lid 1 BW. De reden daarvoor is dat het gedrag van individuele aandeelhouders niet kwalificeert als het "beleid van (een orgaan van) de rechtspersoon", tenzij het gedrag op enig moment wordt vertaald in een besluit van de algemene vergadering. Teneinde het enquêterecht te laten uitstrekken tot het gedrag van individuele aandeelhouders moet naar mijn mening artikel 350 worden aangevuld. Daartoe is bepaald dat de Ondernemingskamer ook kan toetsen of er een juiste gang van zaken is. Ik wil graag benadrukken dat de Ondernemingskamer voor de vraag of sprake is van gegronde redenen om aan een juiste gang van zaken te twijfelen, slechts het gedrag van een individuele aandeelhouder kan betrekken waarmee hij het reilen en zeilen en/of het aanzien van de rechtspersoon raakt. De Ondernemingskamer mag dus niet alle mogelijke omstandigheden die niet de relatie tussen de aandeelhouder en de rechtspersoon raken, bij het verzoek betrekken. De verwijzing naar het "beleid en de gang van zaken" is voorts niet nieuw. Indien de Ondernemingskamer een onderzoek gelast bij een rechtspersoon, raakt dat zowel het beleid als de gang van zaken.'

[39] G.P. Oosterhoff, *Belang zonder aandeel en aandeel zonder belang. Synthetische belangen in aandelen en daaraan te verbinden vennootschapsrechtelijke rechten en verplichtingen* (diss. Nijmegen; VDHI nr. 144), Deventer: Wolters Kluwer 2017, p. 380-381.

[40] Oosterhoff 2017, p. 380-381.

[41] HR 22 september 2023, ECLI:NL:HR:2023:1283 (*Funda*).

[42] Concl. A-G B.F. Assink 17 februari 2023, ECLI:NL:PHR:2023:360 (*Funda*), par. 3.5.1-3.5.3.

[43] Concl. A-G B.F. Assink 17 februari 2023, ECLI:NL:PHR:2023:360 (*Funda*), par. 3.5.4 met verwijzing naar HR 6 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:1586, *NJ* 2014/167, r.o. 4.3.3, onder verwijzing naar HR 10 januari 1990, ECLI:NL:HR:1990:AC1234, *NJ* 1990/466, r.o. 4.1.

[44] Concl. A-G Assink 17 februari 2023, ECLI:NL:PHR:2023:360 (*Funda*), par. 3.5.6.

[45] HR 22 september 2023, ECLI:NL:HR:2023:1283 (*Funda*), r.o. 3.4.

[46] HR 22 september 2023, ECLI:NL:HR:2023:1283 (*Funda*), r.o. 3.5.

[47] Concl. A-G Assink 17 februari 2023, ECLI:NL:PHR:2023:360 (*Funda*), par. 3.5.6 onder c.

[48] De meningen in de literatuur lopen uiteen over het antwoord op de vraag in hoeverre het begrip ‘onjuist beleid’ verschilt van wanbeleid. In de literatuur wordt het er in het algemeen op gehouden dat beide begrippen vrijwel identiek zijn. Zie onder meer Bulten e.a. 2022/28.2.2. Ook tussen de begrippen ‘onjuist beleid’ en een ‘onbevredigende gang van zaken’ brengt de Ondernemingskamer niet steeds een scherp onderscheid aan. Zie Bulten e.a. 2022/28.2.3.

[49] HR 10 januari 1990, ECLI:NL:HR:1990:AC1234, *NJ* 1990/466, m.nt. Maeijer; *JOR* 2021/288, m.nt. Olden (*Ogem*), r.o. 4.1.

[50] De Hoge Raad noemt zowel relevante gezichtspunten als relevante omstandigheden in de *Funda*-beschikking. De relevante overwegingen in dat verband zijn opgenomen in par. 3.4.1.

[51] Vgl. de geciteerde passages in de parlementaire geschiedenis zoals opgenomen in noot 38.

ANNOTATIE

Aansprakelijkheid van onbezoldigde bestuurders van een tennisvereniging

C.N. Perrick

**Annotatie bij Hof Arnhem-Leeuwarden 16 december 2025,
ECLI:NL:GHARL: 2025:8101**

In deze bijdrage bespreekt de auteur een uitspraak over de aansprakelijkheid van onbezoldigde bestuurders van een tennisvereniging naar aanleiding van een mislukt bouwproject. De auteur plaatst kritische kanttekeningen bij het meewegen van de onbezoldigdheid van bestuurders bij de beoordeling van ernstig verwijtbaar handelen, alsmede bij de ruime uitleg van decharge.

1 Inleiding

If you pay peanuts you get monkeys, right? De vraag die in de hier geannoteerde uitspraak aan de orde komt, is of en in hoeverre bij de beoordeling van aansprakelijkheid van bestuurders rekening dient te worden gehouden met het feit dat een bestuurder diens taak onbezoldigd vervult. Aanleiding voor deze uitspraak is het besluit van een tennisvereniging tot de bouw van een nieuw clubhuis. Dit resulteerde in wat het hof beschrijft als een ‘nieuwbouw-debacle’.[1] De ingeschakelde aannemer ging failliet voordat met de bouwwerkzaamheden was begonnen, terwijl de tennisvereniging op grond van de offerte wel al 95% van de aanneemsom had betaald. De tennisvereniging stelt haar oud-bestuurders – die hun bestuurstaak op vrijwillige basis hebben vervuld – aansprakelijk voor de schade die de vereniging als gevolg daarvan heeft geleden.

2 Eerste aanleg: handelen van oud-bestuurders was onzorgvuldig, maar niet ernstig verwijtbaar

Volgens de tennisvereniging hebben de oud-bestuurders ernstig verwijtbaar gehandeld, doordat zij een ondeugdelijke overeenkomst met de aannemer hebben gesloten waarin voor de tennisvereniging zeer ongunstige betaalvoorwaarden zijn opgenomen, en die bovendien is aangegaan voordat een omgevingsvergunning voor de bouw was verleend. In eerste aanleg oordeelt de rechtbank dat de oud-bestuurders terecht wordt verweten onzorgvuldig te hebben

gehandeld door in te stemmen met een offerte waarin vrijwel de gehele aanneemsom reeds vóór aanvang van de bouwwerkzaamheden diende te worden voldaan. Daarmee hebben de oud-bestuurders de tennisvereniging blootgesteld aan het aanzienlijke risico dat de aannemer de bouw niet zou realiseren, terwijl het grootste deel van de aanneemsom al was betaald. Dat risico hadden de oud-bestuurders behoren te onderkennen.[2] Opvallend genoeg oordeelt de rechtbank dat het onzorgvuldige handelen van de oud-bestuurders niet ernstig verwijtbaar is. De rechtbank neemt als mitigerende omstandigheden onder meer in aanmerking dat de oud-bestuurders onbezoldigde vrijwilligers zijn, die bovendien niet over de relevante juridische kennis beschikten om de gevolgen van de afspraken met de aannemer voldoende te kunnen overzien.[3] Bij gebreke van een ernstig verwijt wordt de drempel voor bestuurdersaansprakelijkheid niet gehaald, zodat de vordering van de tennisvereniging in eerste aanleg strandt.

3 Onbezoldigdheid als verzachtende omstandigheid bij de beoordeling van bestuurdersaansprakelijkheid

In de jurisprudentie wordt de onbezoldigdheid van bestuurders vaker meegewogen als omstandigheid die maakt dat minder snel sprake is van ernstig verwijtbaar handelen, en daarmee van bestuurdersaansprakelijkheid.[4] Daarbij lijkt als uitgangspunt te gelden dat van onbezoldigde bestuurders in termen van kennis, kundigheid en inzet nu eenmaal minder kan worden verwacht dan van professionele bestuurders. Dit rechtvaardigt dat zij minder snel aansprakelijk worden gehouden.[5] De maatstaf van de zogenoemde ‘maatman-bestuurder’ – waarbij wordt uitgegaan van het inzicht en de zorgvuldigheid die mogen worden verwacht van een bestuurder die voor zijn taak berekend is en deze nauwgezet vervult[6] – wordt bij onbezoldigde bestuurders dus in zekere mate gekleurd door het vrijwillige karakter van hun werkzaamheden. Het lijkt mij verdedigbaar dat onbezoldigde bestuurders niet onverkort langs dezelfde aansprakelijkheidsmaatstaf worden gelegd als professionele bestuurders, mede in het licht van het maatschappelijk belang van (het stimuleren van) vrijwilligerswerk.[7] Al te snelle aansprakelijkheid zal een weinig aantrekkelijke *sell* zijn voor de onderneming of organisatie die op zoek is naar een vrijwillige functionaris. Tegen die achtergrond kan ik mij vinden in het gewicht dat de rechtbank in de onderhavige uitspraak toekent aan het verantwoordelijkheidsbesef waarmee de oud-bestuurders van de tennisvereniging, bij het uitblijven van initiatief van andere leden, de bouw van het nieuwe clubhuis op zich hebben genomen. De rechtbank weegt daarbij nadrukkelijk mee dat geen sprake is geweest van enig oogmerk tot persoonlijke bevoordeling; integendeel, de inzet van de oud-bestuurders vergde juist ‘grote persoonlijke offers (...), zoals een substantieel beslag op hun privétijd en de impact op hun gezinsleven’.[8] Op welke wijze dient de onbezoldigdheid van bestuurders een rol te spelen bij de beoordeling van hun aansprakelijkheid? In de literatuur wordt wel verdedigd dat

de onbezoldigdheid van bestuurders enkel relevant kan zijn als matigingsverweer, maar niet aan de orde kan komen bij de vaststelling van aansprakelijkheid.[9] Op deze opvatting lijkt de tennisvereniging zich in hoger beroep te beroepen, waar zij stelt dat de rechtbank ten onrechte matigingselementen heeft betrokken bij de beoordeling van de ernstig verwijtbare taakvervulling.[10] Nu in deze procedure slechts een verklaring voor recht wordt gevorderd, zou dit betekenen dat de mitigerende omstandigheid dat de bestuurders hun functie op vrijwilligersbasis hebben vervuld, pas in een eventuele opvolgende schadestaatprocedure een rol kan spelen. Hoe het hof dit ziet, wordt uit de onderhavige uitspraak niet duidelijk, aangezien de bestuurders in hoger beroep – anders dan in eerste aanleg – een geslaagd dechargeverweer voeren (waarover hierna meer), waardoor de beoordeling van ernstig verwijtbare onbehoorlijke taakvervulling achterwege kan blijven. Een belangrijk argument voor de opvatting dat de onbezoldigdheid van bestuurders slechts als matigingsgrond een rol kan spelen, is dat het vrijwillige karakter van de taakvervulling in dat geval geen invulling geeft aan de maatstaf van de ‘maat-manbestuurder’. Indien de onbezoldigdheid wél wordt betrokken bij de invulling van de aansprakelijkheidsmaatstaf, rijst immers de vraag of ook het spiegelbeeldige moet gelden: zou een (zeer) goed bezoldigde bestuurder dan ook aan een strengere maatstaf moeten worden getoetst dan een minder goed betaalde bestuurder? Een dergelijke glijdende schaal verdraagt zich moeilijk met het uitgangspunt van de geobjectiveerde ‘maatman-bestuurder’, welke maatstaf in beginsel voor iedere bestuurder hetzelfde is.[11] Bovendien geldt dat, indien de (on)bezoldigdheid geen rol krijgt in de vestigingsfase van aansprakelijkheid, er in de omvangfase ruimte blijft om alle relevante omstandigheden van het geval te betrekken, waaronder het feit dat een bestuurder zijn werkzaamheden op vrijwilligersbasis heeft verricht.

4 Het hof: beroep op decharge slaagt

In hoger beroep komt het hof tot het oordeel dat de oud-bestuurders zijn gedechargeerd voor hun handelen inzake de voorgenomen bouw van het nieuwe clubhuis. Doorslaggevend daarbij is dat de algemene ledenvergadering in 2021 aan het gehele bestuur decharge heeft verleend over het boekjaar 2020. Dit gebeurde na uitvoerige bespreking van een rapport van een externe adviescommissie over de voorgenomen bouw van het nieuwe clubhuis, en nadat de jaarstukken met daarin de vermogenstoestand van de tennisvereniging per 31 december 2020, en hetgeen tot die toestand heeft geleid, zijn gepresenteerd. In dezelfde ledenvergadering – waarin de oud-bestuurders hebben besloten om terug te treden – werd bovendien expliciet uitgesproken dat de vereniging niet achterom maar vooruit wilde kijken. Daarmee heeft de vereniging volgens het hof willens en wetens afstand gedaan van het recht de oud-bestuurders aansprakelijk te stellen voor het nieuw-bouwdebacle, waarop later niet kan worden teruggekomen.[12] Ten overvloede overweegt het hof vervolgens dat aan de penningmeester

ook over de voorafgaande boekjaren 2017, 2018 en 2019 telkens decharge is verleend, terwijl de vereniging bekend was met de gewraakte vooruitbetalingen. Nu het bestuur collectief verantwoordelijk is voor de algemene financiële gang van zaken – en in dit geval ook voor de realisatie van het nieuwe clubhuis, gelet op het grote belang daarvan voor de tennisvereniging – moet deze uitdrukkelijk en herhaaldelijk aan de penningmeester verleende decharge volgens het hof kennelijk mede zijn bedoeld als afstand van het recht om ook andere (mede)bestuurders aansprakelijk te stellen voor het beleid en beheer waarover verantwoording is afgelegd. Volgens het hof laat ‘het zich niet wel (...) denken dat jegens de ene bestuurder afstand is gedaan van het recht hem aansprakelijk te stellen voor een collectieve verantwoordelijkheid, en – zonder uitdrukkelijke verklaring voor de verschillende behandeling – geen afstand is gedaan jegens andere bestuurders die mede collectief verantwoordelijk waren voor hetzelfde onderwerp waarover door hen eveneens verantwoording is afgelegd’.[13]

5 De grenzen van decharge

Interessant en, bij mijn weten, nieuw is dat het hof de onbezoldigdheid van de bestuurders een rol toebedeelt bij de beschrijving van de ratio van decharge: ‘Decharge is van belang en is bedoeld om bestuurders in staat te stellen, na het afleggen van verantwoording, niet nodeloos gehinderd door defensieve overwegingen leiding te kunnen blijven geven aan de rechtspersoon. *Dit is bij verenigingen met onbezoldigde bestuurders als de onderhavige eens te meer van belang.*’[14] (curs. CP) Ook is het opvallend dat de wens om defensieve overwegingen bij bestuurders te voorkomen – hetgeen volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad de rechtvaardiging vormt voor het hanteren van de verzwaarde ernstig verwijtmaatstaf voor bestuurdersaansprakelijkheid[15] – hier door het hof wordt gebruikt om het belang van decharge aan te duiden. Zoals De Roo ook opmerkt in zijn annotatie bij het onderhavige arrest, heeft decharge immers per definitie een terugwerkend karakter, waardoor het onduidelijk is hoe zij de huidige en toekomstige *risk appetite* van bestuurders kan beïnvloeden.[16] Daarbij verdient opmerking dat van ongehinderde voortzetting van de bestuurlijke taakvervulling in het onderhavige geval in ieder geval geen sprake had kunnen zijn, nu de oud-bestuurders ten tijde van de dechargeverlening reeds hadden besloten hun bestuurstaken neer te leggen. De vraag hoever een verleende decharge reikt, wordt naar vaste rechtspraak van de Hoge Raad beheerst door het zogenoemde bekendheidsvereiste. Decharge strekt zich slechts uit tot gegevens die uit de jaarrekening blijken of anderszins aan de algemene vergadering zijn bekendgemaakt voordat deze de jaarrekening vaststelde. De reikwijdte van decharge wordt dus restrictief uitgelegd: nu een verleende decharge neerkomt op ontslag van aansprakelijkheid, kan deze niet worden geacht betrekking te hebben op informatie waarover leden langs andere weg beschikken, noch op gegevens die niet uit de

jaarrekening blijken of voorafgaand aan de algemene vergadering zijn bekendgemaakt.[17] Door het verlenen van decharge doet de rechtspersoon immers afstand van het recht om (voormalig) bestuurders aansprakelijk te stellen, hetgeen een belangrijk vermogensrecht kan zijn en daarom ondubbelzinnig moet zijn prijsgegeven.[18] Tegen de achtergrond van het bekendheidsvereiste is het begrijpelijk dat het hof oordeelt dat de in 2021 aan het gehele bestuur verleende decharge zich uitstrekt tot het nieuw-bouwdebacle. Zowel de gang van zaken rondom de voorgenomen bouw van het nieuwe clubhuis als de (financiële) gevolgen daarvan blijken immers uit het ter algemene ledenvergadering besproken externe adviesrapport en de gepresenteerde jaarstukken. Minder vanzelfsprekend vind ik dat het hof de werking van deze decharge over boekjaar 2020 mede doet uitstrekken tot handelen uit eerdere boekjaren waarover geen decharge aan het voltallige bestuur is verleend. Onder de gegeven omstandigheden – waarin de omstreden handelingen van de oud-bestuurders gedurende een periode van meerdere jaren hebben plaatsgevonden en deze allemaal zijn besproken, waarbij bovendien de wens is geuit om vanaf dat moment vooruit te kijken – acht ik dit echter wel verdedigbaar. Te vergaand daarentegen lijkt mij dat het hof – ten overvloede – overweegt dat de aan de penningmeester verleende decharge, gelet op de collectieve taakuitoefening binnen het bestuur, geacht moet worden tevens te zijn verleend aan diens medebestuurders. Het behoort immers tot de vrijheid van het orgaan dat decharge verleent, om te bepalen tegenover wie afstand van recht wordt gedaan. Het feit dat decharge is verleend aan een of meer specifieke bestuurders, impliceert niet dat de vennootschap ook afstand heeft gedaan van het recht om niet-gedechargeerde medebestuurders aansprakelijk te stellen.[19] De vereiste terughoudendheid bij de uitleg van decharge zou – gelet op de verstrekkende aard van het afstand doen van een vermogensrecht – niet alleen toepassing moeten vinden bij de vraag welke feiten en omstandigheden bij de algemene vergadering bekend moeten worden geacht, maar ook op het tijdvak waarop de decharge ziet en op de bestuurder(s) ten gunste van wie zij is verleend. Dat het hof in deze zaak toch kiest voor een ruime uitleg, lijkt (mede) ingegeven door de wens om de oud-bestuurders die hun taak onbezoldigd hebben uitgeoefend, na het afleggen van verantwoording in staat te stellen met een schone lei verder te gaan. Hoewel die uitkomst in de concrete omstandigheden billijk aandoet, schuurt dit mijns inziens met het uitgangspunt dat de reikwijdte van een verleende decharge terughoudend behoort te worden uitgelegd.

6 Conclusie

Zowel in eerste aanleg als in hoger beroep wordt de onbezoldigdheid van de oud-bestuurders van een tennisvereniging meegewogen bij de beoordeling van hun aansprakelijkheid. Dit roept verschillende vragen op. In eerste aanleg is de vraag aan de orde of de oud-bestuurders ernstig verwijtbaar hebben gehandeld. Ik vraag mij af of het zuiver is om de (on)bezoldigdheid

van bestuurders daarbij een rol te doen toekomen. Hiermee wordt de maatstaf van de ‘maatman-bestuurder’, die in beginsel geobjectiveerd is, in feite immers ingevuld door de hoedanigheid van de bestuurder (als onbezoldigde vrijwilliger). Een te prefereren alternatief lijkt het mij om de onbezoldigdheid van bestuurders, voor zover relevant, als mitigerende omstandigheid in de omvangfase te betrekken. Ook bij de ruime uitleg van de verleende decharge in hoger beroep plaats ik een kritische kanttekening. Decharge betreft een afstand van recht, waarbij terughoudend zou moeten worden getoetst ten aanzien van welk handelen, over welk tijdvak en ten gunste van welke specifieke bestuurder(s) zij is verleend. Het feit dat bestuurders onbezoldigd zijn, zou daaraan wat mij betreft slechts in beperkte mate afbreuk mogen doen. Desalniettemin acht ik de uitkomst – waarin vrijwilligers die uit plichtsbesef, zonder daarbij enig persoonlijk voordeel na te streven, verantwoordelijkheid hebben genomen voor de noodzakelijke bouw van een nieuw clubhuis voor hun tennisvereniging, aan aansprakelijkheid ontkomen – te billijken. De inzet van dergelijke vrijwilligers is maatschappelijk van belang en dit rechtvaardigt (een zekere mate van) bescherming tegen het te snel aannemen van aansprakelijkheid.

Noten

* Mr. C.N. Perrick is advocaat bij Clifford Chance LLP in Amsterdam.

[1] Hof Arnhem-Leeuwarden 16 december 2025, ECLI:NL:GHARL:2025: 8101, RO 2026/19, r.o. 3.42.

[2] Rb. Overijssel 23 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5517, RO 2024/94, r.o. 5.7.

[3] Rb. Overijssel 23 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5517, RO 2024/94, r.o. 5.13-5.16.

[4] Zie bijv. Hof Amsterdam 21 september 2010, ECLI:NL:GHAMS:2010: BN6929, JOR 2011/40, m.nt. Wezeman (*Stichting Freule Lauta van Ays-ma*), r.o. 4.32; Hof 's-Hertogenbosch 20 december 2011, NEDERLANDS_ECLI:NL: GHSHE:2011:BU9066, JOR 2012/103, m.nt. Borrius (*Stichting Pragmat*), r.o. 4.6.4-4.6.5; Rb. Noord-Holland 20 april 2023, ECLI:NL: RBNHO: 2023:5993, r.o. 4.11.

[5] Zie over aansprakelijkheid van onbezoldigde bestuurders recentelijk onder meer L. Meijerhof, ‘De aansprakelijkheid van de onbezoldigde b-stuurder. Met goede intenties duur uit?’, *TOP* 2025, afl. 3, p. 23-30 en R.J. Postma, ‘De aansprakelijkheid van de onbezoldigde bestuurder van een (sport)vereniging’, *AV&S* 2024/32, p. 152 e.v.

[6] HR 10 januari 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZC2243, NJ 1997/360, m.nt. Maeijer (*Staleman/Van de Ven*), r.o. 3.3.1.

- [7] Zo ook Y. Borrius, annotatie bij Hof 's-Hertogenbosch 20 december 2011, ECLI:NL:GHSHE:2011:BU9066, *JOR* 2012/103 (*Stichting Pragmat*), nr. 14.
- [8] Rb. Overijssel 23 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5517, *RO* 2024/94, r.o. 5.15.
- [9] Zie bijv. J.B. Wezeman, annotatie bij Hof Amsterdam 21 september 2010, ECLI:NL:GHAMS:2010:BN6929, *JOR* 2011/40 (*Stichting Freule Lauts van Aysma*), nr. 10; A. Rosielle, 'Onder welke omstandigheden bestaat ruimte voor matiging van schadevergoeding in de zin van art. 6:109 BW in geval van bestuurdersaansprakelijkheid?', *RI* 2019/71 (Wenk).
- [10] Hof Arnhem-Leeuwarden 16 december 2025, ECLI:NL:GHARL:2025: 8101, *RO* 2026/19, r.o. 3.34.
- [11] Zie ook L. Timmerman, 'Beginselen van bestuurdersaansprakelijkheid', *WPNR* 2016, afl. 7105, p. 327.
- [12] Hof Arnhem-Leeuwarden 16 december 2025, ECLI:NL:GHARL:2025: 8101, *RO* 2026/19, r.o. 3.41-3.42.
- [13] Hof Arnhem-Leeuwarden 16 december 2025, ECLI:NL:GHARL:2025: 8101, *RO* 2026/19, r.o. 3.43.
- [14] Hof Arnhem-Leeuwarden 16 december 2025, ECLI:NL:GHARL:2025: 8101, *RO* 2026/19, r.o. 3.43.
- [15] Zie bijv. HR 5 september 2014, ECLI:NL:HR:2014:2628, *JOR* 2014/296, m.nt. Kroeze (*Hezemans Air*), r.o. 3.5.2; HR 30 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:470, *JOR* 2018/234, m.nt. Kraaijpoel (*Eisers/TMF II*), r.o. 3.3.2.
- [16] K.H.M. de Roo, annotatie bij Hof Arnhem-Leeuwarden 16 december 2025, ECLI:NL:GHARL:2025:8101, *JOR* 2026/92, nrs. 3-5.
- [17] HR 10 januari 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZC2243, *NJ* 1997/360, m.nt. Maeijer (*Staleman/Van de Ven*), r.o. 3.4.1; HR 25 juni 2010, NEDERLANDS_ECLI:NL: HR:2010:BM2332, *JOR* 2010/227, m.nt. Wezeman (*De Rouw/Dingemans q.q.*), r.o. 4.2.
- [18] C. Spierings, *Afstand van recht* (Mon. BW nr. A6a), Deventer: Wolters Kluwer 2019/17.
- [19] Rb. Rotterdam 17 juni 1999, ECLI:NL:RBROT:1999:AG3531, *JOR* 1999/244, m.nt. Van den Ingh, r.o. 3.7.

RECHTSPRAAK

Bestuurdersaansprakelijkheid bij het doorsluizen van aanbetalingen binnen een concern. Met wenk

Appellant stelt de bestuurder en een aantal concernvennootschappen aansprakelijk op grond van onrechtmatige daad (art. 6:162 BW jo. art. 6:166 BW), nadat de projectvennootschap haar terugbetalingsverplichting van € 600.000 niet kon nakomen. De bestuurder boekte de ontvangen aanbetalingen onmiddellijk door naar andere concernvennootschappen en droeg na ontbinding het resterende vermogen van de SPV over aan een zustervennootschap op basis van een fictieve tegenvordering. Het hof vernietigt het vonnis van de rechtbank Midden-Nederland en veroordeelt de bestuurder en vijf concernvennootschappen hoofdelijk tot betaling van € 600.000 aan appellant, vermeerderd met wettelijke rente vanaf de datum van ontbinding. Met wenk.

Partijen

Appellant (koper van het vaartuig) tegen geïntimeerde (bestuurder) en Xtenders c.s. (groepsvennootschappen), bestaande uit Wiflo Holding B.V., Extreme Tenders Holding B.V., Extreme Tenders B.V., Xtenders Shipyard B.V., Xtenders Custom B.V., Xtenders Yard B.V., Xtenders Carbon Solutions B.V., Extreme Tenders Shipyard B.V., Extreme Tenders Yard B.V., Xtenders Design B.V., Xtenders Production B.V., Xtenders Superyacht Solutions B.V., Xtenders Services B.V. en Extreme Electric B.V.

Feiten en uitgangspunten

Appellant sloot op 18 maart 2018 met Extreme Tenders Custom B.V. ('ETC') een koopovereenkomst voor de bouw van een carbon tender jacht (Custom XTender 12.3M) voor een koopprijs van € 800.013. ETC werd ingezet als een *special purpose vehicle* ('SPV'): de aanbetalingen van appellant waren uitsluitend bestemd voor de bouw van het vaartuig en alles

wat werd gebouwd, was voor hem bestemd. Er werden geen bankgaranties of zekerheidsrechten verstrekt.

Appellant voldeed in de periode maart 2018 tot en met februari 2019 in totaal € 600.000 aan termijnen. ETC boekte deze bedragen, op € 1.026 na, vrijwel onmiddellijk door naar Extreme Tenders Holding en Extreme Tenders ter dekking van de liquiditeitsbehoeften van andere concernonderdelen. ETC voerde geen projectadministratie; de administratie werd op holdingniveau bijgehouden.

Nadat de leverdatum (aanvankelijk 22 maart 2019) werd uitgesteld tot december 2019, ontbond appellant de overeenkomst op 1 mei 2019. Conservatoir beslag op de bankrekening van ETC trof geen doel bij gebrek aan saldo.

Na ontbinding droeg geïntimeerde het onafgebouwde vaartuig, de motoren en overige onderdelen over aan Xtenders Production B.V. voor een taxatiewaarde van € 139.128, terwijl de kostprijs aanzienlijk hoger lag: de carbon romp alleen al kostte € 180.000, het zwemplatform € 20.000 en de motoren € 51.486. De koopsom werd bovendien niet feitelijk betaald, maar verrekend met een door het hof als fictief bestempelde tegenvordering.

Op 3 juli 2020, de dag waarop appellant conservatoir beslag legde op zijn woonhuis, cedeerde geïntimeerde een hypothecaire vordering van Wiflo Holding op hem aan een derde met terugwerkende kracht, teneinde verhaal te frustreren. De strafkamer van de rechtbank Midden-Nederland veroordeelde geïntimeerde hiervoor bij vonnis van 14 november 2025 (parketnummer 16/090762-22) wegens valsheid in geschrift en onttrekking aan beslag.

De kantonrechter Amsterdam veroordeelde ETC bij vonnis van 23 oktober 2020 onherroepelijk tot terugbetaling van € 600.000; ETC biedt geen verhaal.

Belangrijke overwegingen

Het hof past de tweede categorie voor externe bestuurdersaansprakelijkheid toe: de bestuurder die bewerkstelligt of toelaat dat de vennootschap haar verplichtingen niet nakomt en geen verhaal biedt, handelt onrechtmatig indien hem ter zake een voldoende ernstig persoonlijk verwijt kan worden gemaakt.

Het hof onderbouwt het ernstig persoonlijk verwijt aan de hand van twee gedragingen. Ten eerste maakte het onmiddellijk doorsluizen van de aanbetalen naar andere concernvennootschappen vertraging in de bouw en daarmee het risico op ontbinding en een terugbetalingsverplichting van meet af aan voorzienbaar. Ten tweede ontdeed geïntimeerde ETC na ontbinding van haar laatste verhaalbare vermogensbestanddelen door overdracht aan

Xtenders Production op basis van een fictieve tegenvordering, terwijl de eigen accountant had bevestigd dat de aanbetalingen van appellant alle gemaakte bouwkosten reeds dekten.

De verweren van eigen schuld, matiging en billijkheidscorrectie falen alle drie. Appellant mocht verwachten dat zijn aanbetalingen uitsluitend voor de bouw van het vaartuig zouden worden gebruikt. Dat hij geen zekerheden voor terugbetaling had bedongen, doet daar volgens het hof niet aan af.

Wetenschap en handelen van geïntimeerde worden toegerekend aan de vennootschappen die hebben geprofiteerd van of instrumenteel zijn ingezet bij het onrechtmatig handelen.

Vorderingen tegen de overige negen zustervennootschappen worden afgewezen bij gebrek aan gesteld of gebleken profijt of instrumenteel gebruik. Wiflo Holding is aansprakelijk vanwege de cessie van de hypothecaire vordering met terugwerkende kracht. Het hof neemt de feitelijke vaststellingen van de strafkamer integraal over.

In de kern vernietigt het hof het vonnis omdat het van oordeel is dat wél sprake is van onrechtmatig handelen en een voldoende ernstig persoonlijk verwijt aan de bestuurder, waardoor de schade op hem en bepaalde concernvennootschappen kan worden verhaald.

Beslissing

Het hof vernietigt het vonnis van de rechtbank Midden-Nederland van 11 oktober 2023 en veroordeelt geïntimeerde, Wiflo Holding, Extreme Tenders Holding, Extreme Tenders, Xtenders Yard en Xtenders Production hoofdelijk tot betaling van € 600.000 aan appellant, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 1 mei 2019 tot de dag van betaling, alsmede tot betaling van € 5.790,37 aan beslagkosten vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 3 juli 2020 en € 7.297,97 aan beslag- en proceskosten uit de procedure tegen ETC vermeerderd met de wettelijke rente over € 1.104,46 vanaf 4 juni 2019. Daarnaast worden de veroordeelde partijen hoofdelijk veroordeeld in de proceskosten in eerste aanleg ten bedrage van € 17.080,88 en in hoger beroep ten bedrage van € 15.045,37. De vorderingen tegen de overige negen zustervennootschappen worden afgewezen. De veroordelingen zijn uitvoerbaar bij voorraad.

Wenk

Bij gebruik van een SPV voor de voorfinanciering van de bouw dient de beschermingsgedachte van de SPV-constructie ook feitelijk te worden gehandhaafd. Het onmiddellijk doorsluizen van aanbetalingen naar andere concernonderdelen maakt de constructie in de kern illusoir en levert de bestuurder een ernstig persoonlijk verwijt op, ook als geen bankgarantie of zekerheidsrecht is verstrekt.

Artikel 6:166 BW biedt een effectief instrument om concernvennootschappen mee te trekken in de aansprakelijkheid, maar het hof stelt een heldere ondergrens: feitelijk profijt of instrumenteel gebruik is vereist. Louter behoren tot hetzelfde concern is onvoldoende; vennootschappen die geen rol hebben gespeeld in het onrechtmatig handelen worden niet veroordeeld.

Het hof neemt feitelijke vaststellingen uit een strafrechtelijk vonnis zonder nadere toetsing over voor de civielrechtelijke aansprakelijkheidsoordelen. Voor de praktijk betekent dit dat een strafrechtelijke veroordeling van een bestuurder in een civiele aansprakelijkheidsprocedure als aanvullende bewijsbron kan worden ingezet, zonder dat de civiele rechter die vaststellingen opnieuw toetst. Het is dan ook van belang eventuele strafrechtelijke procedures actief te monitoren.

C. Stukker, augustus 2026

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 30-06-2026

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2026:4226

Zaaknummer: 200.340.547/01

Rechters: M. Aksu, W.F. Boele en M. Lennarts

Advocaten: J.A.I. Verheul en L.M. Noordzij

Wetsartikelen: 6:162 BW en 6:166 BW